

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

ZR210029486

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 22 11

F: 01 471 29 78

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mors.si

Številka: 843-5/2021-24 - DGZR

Datum: 19. 05. 2021

Na podlagi drugega odstavka 114. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami
(Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18-ZNOrg) izdajam

**PROGRAM
DOPOLNILNEGA USPOSABLJANJA O SUPERVIZIJI ZAUPNIKOV – REŠEVALCEV**

KAZALO

A SPLOŠNI DEL	3
1 IME PROGRAMA	3
2 UTEMELJITEV PROGRAMA	3
3 CILJNA SKUPINA	4
4 CILJI PROGRAMA	4
5 TRAJANJE PROGRAMA	4
6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA	4
7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM	4
8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU	5
9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA	5
10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM	5
11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA	5
12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA	5
13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA	6
14 VIDEZ LISTINE	6
15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV	6
B POSEBNI DEL	7
16 PREDMETNIK	7
17 KATALOG ZNANJA	8
18 KONČNA DOLOČBA	10
Priloga: STROŠKI IZVEDBE PROGRAMA	11

A SPLOŠNI DEL

1 IME PROGRAMA

Program dopolnilnega usposabljanja o superviziji zaupnikov – reševalcev (v nadaljevanju program).

2 UTEMELJITEV PROGRAMA

V sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami se izvaja psihološka podpora in pomoč reševalcem (gasilcem, gorskim reševalcem, jamarjem itn.). Ta poteka na podlagi Smernic za psihološko pomoč reševalcem – sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (URSZR, št. 604-7/2011-13, z dne 16. 4. 2012), ki jih je sprejela Uprava RS za zaščito in reševanje. Namenjene so psihološki podpori in pomoči reševalcem po večjih nesrečah, ko se za naloge zaščite in reševanja aktivira sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Psihološka podpora in pomoč sta razdeljeni na ukrepanje znotraj reševalne organizacije ali zunaj nje. Notranja pomoč, ki poteka v okviru organizacije, temelji predvsem na zaupnikih, to je posameznikih, zaposlenih v reševalnih organizacijah. Zunanja psihološka pomoč poteka zunaj organizacije, opravljajo pa jo psihologi Enote za psihološko pomoč CZ, zdravstvenega sistema itn.

Psihološko podporo za reševalce izvajajo zaupniki – reševalci, ki so starejši od 30 let, imajo najmanj pet let operativnih izkušenj ter opravljena predpisana usposabljanja in so izbrani v svoji reševalni enoti za izvajanje psihološke podpore.

Za posredovanje psihološke podpore svojim sodelavcem morajo zaupniki svoje znanje obnavljati in ga nadgrajevati. Individualne in skupinske razbremenilne pogovore lahko zaupnik uspešno opravlja, če jih izvaja večkrat na leto in jih predstavi supervizorju. Zaupnik se mora zato najmanj enkrat na leto udeležiti supervizije.

Supervizija je prilagojena oblika usposabljanja in svetovanja kot podpora zaupnikom pri dajanju psihološke podpore v reševalnih enotah. Supervizor je usposobljena oseba, ki vodi supervizijo. Cilj supervizije je omogočiti zaupniku poglobljanje in širjenje znanja o psihološki podpori, iskanje lastnih rešitev pri opravljanju razbremenilnih pogovorov, mu omogočiti učinkovito spoprijemanje s stresnimi situacijami in pomoč pri integraciji praktičnih izkušenj ter izmenjava izkušenj z drugimi zaupniki. Njen cilj je razbremenitev zaupnikov, ki izvajajo psihološko podporo v reševalnih enotah, tako da se lahko konstruktivno soočajo s stresnimi situacijami in ohranijo zmožnosti za učenje.

Supervizija za zaupnike poteka na podlagi tretjega modula Programa dopolnilnega usposabljanja o psihosocialni pomoči. Traja tri pedagoške ure in je izvedena večkrat na leto.

Supervizijo izvajajo v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami psihologi Enote za psihološko pomoč CZ in drugi. Pri večletnem izvajanju psihološke podpore so nekateri zaupniki pridobili izkušnje, ki jih bodo z nadgradnjo znanj in veščin o izvajanju supervizij lahko uporabili pri izvajanju supervizije za druge zaupnike z manj izkušnjami. Supervizijo bodo opravljali skupaj s psihologom ali samostojno.

Gre za nov program dopolnilnega usposabljanja o superviziji zaupnikov – reševalcev, ki bo zaupnikom omogočil pridobivanje znanj in veščin o superviziji. Z vsebino programa, kot so vrste, proces, vloga, pogoji za izvajanje supervizije in drugo bodo zaupnikom posredovana nova znanja. Z vajami bodo pridobil veščine za izvajanje supervizije.

3 CILJNA SKUPINA

Usposabljanje je namenjeno reševalcem – zaupnikom, ki delujejo v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Zaupniki so reševalci (gasilci, gorski reševalci, jamarji, kinologi in drugi), ki več let uspešno izvajajo psihološko podporo v svojih reševalnih enotah. Stari so več kot 30 let, imajo najmanj pet let operativnih izkušenj in so bili v kolektivu izbrani za zaupanja vredne sodelavce.

4 CILJI PROGRAMA

Cilj programa je seznaniti udeležence s supervizijo in njenim izvajanjem. Seznanili se bodo z vrstami, procesom, pogoji za izvajanje ter spodbudami in ovirajočimi dejavniki supervizije. Spoznali bodo vlogo supervizorja in se v njej preizkusili.

Udeležili se bodo izvedbe supervizije, jo izvajali in pridobili povratno informacijo o uspešnosti izvedbe.

Končni cilj je, da bodo udeleženci po končanem programu kot supervizorji izvajali supervizijo za zaupnike – reševalce in jim tako omogočili poglobljanje ter širjenje znanja o psihološki podpori, iskanje lastnih rešitev pri opravljanju razbremenilnih pogovorov, jim omogočili učinkovito spoprijemanje s stresnimi situacijami in pomagali pri integraciji praktičnih izkušenj.

5 TRAJANJE PROGRAMA

Usposabljanje traja 24 pedagoških ur, od tega je 14 ur namenjenih teoretičnemu delu, 10 ur pa praktičnemu usposabljanju.

6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Preverjanje znanja bo potekalo ob koncu usposabljanja, ko bo udeleženec samostojno izvedel supervizijo z namenom vaje. Izvajalec bo podal povratno informacijo o uspešnosti izvedbe. Ocenjevanje znanja ni predvideno.

7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

Pogoj za vključitev v program je, da ima kandidat uspešno zaključen Program dopolnilnega usposabljanja o psihosocialni pomoči – 1. modul, najmanj tri leta opravlja razbremenilne pogovore v reševalnih enotah in se je udeleževal supervizije po Programu dopolnilnega usposabljanja o psihosocialni pomoči – 3. modul.

8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU

V programu niso predpisani pogoji za napredovanje.

9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA

Za dokončanje programa je potrebno uspešno vodenje enega primera supervizije ob koncu usposabljanja.

10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S PROGRAMOM

Udeleženec programa pridobi usposobljenost za izvajanje supervizije za zaupnike – reševalce.

11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

Nosilec usposabljanja je Uprava RS za zaščito in reševanje, izvajalec pa Izobraževalni center za zaščito in reševanje RS.

Usposabljanje je organizirano v obliki tečaja, ki je razdeljen na teoretični in praktični del. V praktičnem delu udeleženci aktivno sodelujejo in supervizijo tudi sami izvajajo.

Število udeležencev je najmanj pet in največ 20.

Pri usposabljanju naj predavatelji uporabljajo učne metode in oblike dela, kot so razlaga, prikaz, reševanje problemov, igre vlog, simulacije in praktične vaje.

Izvajalec lahko glede na predznanje udeležencev posamezne vsebine skrči ali razširi.

Usposabljanje lahko v delih poteka kot multimedijsko oziroma usposabljanje na daljavo.

Stroške usposabljanja krije Uprava RS za zaščito in reševanje.

Nadomestila za plačo, potne stroške, stroške prehrane in namestitve za udeležence krije ustanova, ki udeleženca napoti na usposabljanje, ali udeleženec sam.

12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA

Usposabljanje se po zaključku programa nadaljuje z letnimi izpopolnjevalnimi usposabljanji – meta supervizija, ki trajajo tri pedagoške ure. Na teh usposabljanjih udeleženci izpopolnijo znanje iz supervizije in izmenjajo izkušnje z drugimi supervizorji. Potekajo tudi vaje za razbremenjevanje zaupnikov – supervizorjev.

13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA

Predavatelji morajo imeti univerzitetno izobrazbo s področja psihologije, zdravstva, medicine, sociologije, pedagogike ali socialnega dela.

Poznati morajo delo reševalcev, ki delujejo v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

14 VIDEZ LISTINE

Listina ima obliko potrdila, ki ga izda Izobraževalni center za zaščito in reševanje RS.

Udeleženec, ki je opravil usposabljanje, dobi potrdilo o opravljenem programu (z imenom programa usposabljanja in datumom usposabljanja).

15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV

Avtorji programa in katalogov so:

- dr. Vita Poštuvan, zunanja strokovna sodelavka,
- dr. Mija Marija Rozman Klemenčič, zunanja strokovna sodelavka,
- dr. Andreja Lavrič, Uprava RS za zaščito in reševanje in
- Zdenka Krese, Uprava RS za zaščito in reševanje.

B POSEBNI DEL**16 PREDMETNIK**

Zap. št.	VSEBINA	Število pedagoških ur		
		Predavanje	Vaje	Skupaj
1.	Opredelitev supervizije	1		1
2.	Cilj in etika supervizije	1		1
3.	Vrste supervizije	1		1
4.	Proces supervizije: – metode in tehnike v superviziji, – povratne informacije.	1	1	2
5.	Vloga supervizorja	1		1
6.	Pogoji supervizije	1		1
7.	Spodbudni in ovirajoči dejavniki supervizije	2		2
8.	Komunikacija	1	1	2
9.	Supervizija v odnosu do krizne intervencije	2		2
10.	Supervizija v poklicih pomoči (zaupniki)	2		2
11.	Evalvacija supervizije	1		1
12.	Izvedba supervizij – vaja		8	8
	Skupaj:	14	10	24
	Izpopolnjevalno usposabljanje – meta supervizija	1	2	3

17 KATALOG ZNANJA

Katalog znanja vsebuje ime predmeta oziroma vsebine, splošne cilje, predmetno specifične kompetence in operativne cilje. Operativni cilji določajo informativne in formativne cilje.

Vsebina ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi) Udeleženeec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategije) Udeleženeec:
Opredelitev supervizije	spozna: – opredelitev supervizije: prilagojena oblika izobraževanja in svetovanja kot podpora zaupnikom pri dajanju psihosocialne in psihološke pomoči, – umestitev supervizije v sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, – štiri elemente supervizije: proces, cilji, refleksija in pravila;	
Cilj in etika supervizije	spozna: – cilj supervizije: učenje, reševanje težav pri delu zaupnika, konstruktivno oblikovanje nove resničnosti, – etične vidike supervizije: zaupanje, varovanje podatkov;	– spozna etične vidike izvajanja med supervizijo;
Vrste supervizije	spozna: – vrste supervizij: individualna, skupinska, timska, intervizija, diadna, – intervizijo;	
Proces supervizije	spozna: – faze procesa: predhodna faza (priprava na supervizijo), uvodna ali začetna faza, osrednja ali delovna faza, sklepna faza ali evalvacija, – metode in tehnike v superviziji, – povratne informacije;	– izvaja faze supervizije, – uporablja metode in tehnike v superviziji, – posreduje in daje povratne informacije udeležencem supervizije;
Vloga supervizorja	spozna: – vlogo supervizorja: neodvisnost, spretnosti	

	(poslušanje, svetovanje) in lastnosti (empatija), stil vodenja, komunikacijske izkušnje, priprava izdelkov za supervizante, zapisovanje opazovanj med procesom, usposobljenost;	
Pogoji supervizije	– spozna pogoje supervizije: supervizor, supervizant, prostor, pogostost izvedbe, financiranje;	– pripravi prostor za izvedbo supervizije;
Spodbudni in ovirajoči dejavniki supervizije	spozna: – spodbudne dejavnike supervizije: odprt in empatičen stil supervizorja, skupinsko vzdušje, aktivnost članov skupine (predstavitev primerov, vprašanja, komentarji) in intervencije supervizorja (na odnos, na supervizanta in drugo), – ovirajoče dejavnike supervizije: motnje v supervizijski aliansi (konflikti v odnosu, razlike v ciljih in metodah), stil supervizorja (avtokratičnost, poniževanje, zloraba zaupanja, utrujenost), značilnosti supervizanta (samokritika, kontratransfer), neustrezna dinamika v skupini (sram, hierarhija moči, konflikt v skupini, nestabilen okvir), – zunanje ovire: prostor, čas in financiranje;	– izvaja spodbudne dejavnike supervizije;
Komunikacija	spozna: – prvine besedne in nebesedne komunikacije med supervizijo, – spozna strukturirano in nestrukturirano komunikacijo;	– uporablja prvine besedne in nebesedne komunikacije med supervizijo;
Supervizija v odnosu do krizne intervencije	spozna: – povezanost krizne intervencije s supervizijo, – podobnosti in razlike med krizno intervencijo in supervizijo;	– uporabi tehnike krizne intervencije med supervizijo;
Supervizija v poklicih pomoči	spozna: – supervizijo v poklicih pomoči	

	(pri psihologih, učiteljih, socialnem varstvu in zdravstvu), – pomen supervizije za strokovni in osebni razvoj, – pravilnike in licence za izvajanje supervizije v poklicih pomoči;	
Evalvacija supervizije	spozna: – evalvacijo supervizije kot sistematične metode, ki se osredotoča na proces, razvoj in pričakovane ter dosežene rezultate;	– se vključi v evalvacijo supervizije;
Izvedba supervizij – vaja	– spozna izvedbo supervizije, – predstavi svoje izkušnje s supervizijo in spozna izkušnje drugih zaupnikov.	– se udeleži izvedbe supervizije, – izvede supervizijo in pridobi povratno informacijo o izvajanju.

18 KONČNA DOLOČBA

Ta program začne veljati z dnem podpisa.

mag. Matej Tonin
minister

Priloga: STROŠKI IZVEDBE PROGRAMA

Aktivnost, na katero se nanaša strošek	Znesek v EUR
Intelektualne storitve predavateljev, inštruktorjev, mentorjev in drugih strokovnih sodelavcev	1.958,80
Potni stroški predavateljev, inštruktorjev, mentorjev in drugih strokovnih sodelavcev	155,76
Avtorska dela in gradiva	1.680,00
Priprava učnega gradiva za udeležence	40,00
Zagotovitev prostorskih pogojev	330,00
Zagotovitev tehničnih učnih sredstev in opreme	-
Storitve zunanjih izvajalcev in strokovnjakov	-
Zagotovitev varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom	-
Nezgodno zavarovanje udeležencev in zavarovanje odgovornosti	28,64
Logistična zagotovitev izobraževanja in usposabljanja (potrošni material)	-
Amortizacija tehničnih učnih sredstev in opreme	79,75
Skupaj stroški izvedbe:	4.272,95
Stroški izvedbe na udeleženca:	213,65